

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Justitie en Veiligheid over de JBZ-Raad van 6 en 7 juni 2019 in Luxemburg (JBZ-onderwerpen op het terrein van asiel- en vreemdelingenbeleid) over de brieven van de Minister van Veiligheid en Justitie van 28 mei 2019 over de geagendeerde agenda (Kamerstuk 32 317, nr. 554) en het verslag van de informele JBZ-Raad van 7 en 8 maart te Brussel van 28 maart 2019 (Kamerstuk 32 317, nr. 549), de brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 4 april 2019 inzake de Nederlandse inzet in Europese grens- en kustwacht in 2019 (Kamerstuk 32 317, nr. 550) en de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 15 februari 2019 inzake het fiche: over de wijzigingsvoorstellen ETIAS (Kamerstuk 22 112, nr. 2771)

De voorzitter van de commissie,
Van Meenen

De waarnemend griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

Inhoudsopgave

1. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
2. Terugkeerrichtlijn
3. Gemeenschappelijk Europees asielstelsel
4. Meerjarig financieel kader
5. Discussiestuk Roemeens EU- voorzitterschap over toekomst migratiebeleid
6. Nederlandse inzet in Europese grens- en kustwacht in 2019
7. Ontwikkelingen Libië
8. Appreciatie Commissiemededeling over voortgang Europese Migratieagenda (verslag JBZ-raad 7 en 8 maart)
9. Overig

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de JBZ-raad van 6-7 juni 2019 te Luxemburg op het terrein van asiel- en vreemdelingenbeleid en danken de bewindspersonen van Justitie en Veiligheid voor de toezending van de stukken. Zij hebben nog een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de PVV-fractie hebben met verbazing kennisgenomen van de uitspraken van de Minister-President in Nieuwsuur d.d. 16 mei jl. over het herinvoeren van grenscontroles met Oost-Europa indien deze landen weigeren asielzoekers op te nemen. Deze leden hebben veel waardering voor landen als Hongarije en Polen die opkomen voor hun eigen soevereiniteit en weigeren naar de pijpen van de EU te dansen. Deze leden vragen waarom het kennelijk wel mogelijk is de grenzen te sluiten voor inwoners van deze Europese landen, maar niet voor criminele asielzoekers en terroristen die via andere landen naar Nederland komen?

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de stukken geagendeerd voor het schriftelijk overleg JBZ-Raad op 6 en 7 juni. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie zijn bezorgd over de stilstand in de discussie over het Europese asielbeleid en vragen u, nu de verkiezingen voorbij zijn, zich in te spannen teneinde deze discussie weer op gang te brengen. Genoemde leden vragen welke stappen u hiertoe gaat ondernemen, welke oplossingen u voor ogen heeft en welke houding u van de andere EU-lidstaten verwacht? Ook hebben deze leden vernomen dat het kabinet afspraken heeft gemaakt met Frankrijk en Duitsland over nauwere samenwerking bij het terugnemen van economische migranten door herkomstlanden, en vragen u nader toe te lichten wat deze afspraken inhouden, met wie ze zijn gemaakt en per wanneer ze inwerking zijn getreden of zullen treden. Voorts vragen bovengenoemde leden of er nog een juridische grondslag aan deze afspraken ten grondslag ligt, en zo ja welke? Wanneer kan de Kamer de Nederlandse inzet voor de Europese strategische planning op migratie en asielterrein tegemoet zien?

De leden van de GroenLinks-fractie hebben de geagendeerde stukken tot zich genomen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de stukken. Zij hebben nog een aantal vragen en opmerkingen.

De Leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken ten aanzien van de onderwerpen asiel en migratie,

het verslag van de bijeenkomst van maart jl. en de overige relevante stukken. Zij hebben daarover een aantal vragen en opmerkingen.

Terugkeerrichtlijn

Voor de leden van de VVD-fractie is het van groot belang dat er in de Europese Unie (EU) snellere grensprocedures komen waarbij migranten aan de buitengrens in gecontroleerde centra te horen krijgen of zij recht hebben op asiel en zo niet, direct teruggestuurd kunnen worden. Griekenland en Italië zijn echter nog niet akkoord met de voorstellen op dit punt, zo begrijpen de voorgenoemde leden. Kunt u bevestigen dat u desondanks in de Raad zult vasthouden aan het belang van de snellere grensprocedures en gecontroleerde centra? Kunt u aangeven welke inzet in de EU wordt overwogen richting Italië en Griekenland teneinde hun steun te vergaren? De tekst suggereert mogelijk extra financiering voor deze landen. Over welke bijdrage gaat het en onder welke voorwaarden zou dit volgens de Europese Commissie moeten plaatsvinden? Is dat ook waar Nederland aan denkt, of zijn er andere (druk)middelen? Kunt u voorts aangeven hoe en op welke wijze momenteel vanuit de Europese Commissie wordt gewerkt aan afspraken met Afrikaanse landen over gecontroleerde centra aan Afrikaanse zijde, zodat mensen niet eerst de overtocht naar de EU maken, maar daar al te horen krijgen of zij in aanmerking komen voor asiel? Kunt u toezeggen aandacht voor dit punt te zullen blijven vragen? Kunt u aangeven of de verruimde mogelijkheden voor vreemdelingendetentie in de conceptrichtlijn ook betekent dat er in de toekomst voldoende titel is te stellen dat bij overlast gepleegd door asielzoekers, wordt voldaan aan het criterium «risico op onttrekking aan toezicht», zodat overlastgevende asielzoekers sneller vast kunnen worden gezet in afwachting van hun uitzetting? Kunt u aangeven of de conceptrichtlijn ook gevolgen heeft voor de lengte van de periode dat een lidstaat een tijdelijke verblijfsvergunning mag toekennen, zonder deze om te hoeven zetten naar een permanente? Welke termijn is nu maximaal toegestaan en welke termijn is mogelijk het gevolg van deze Richtlijn? Wanneer verwacht u dat de triloog-fase zal kunnen aanvangen, zo vragen de leden van de VVD-fractie?

De leden van de PVV-fractie lezen in de brief van de Minister dat in het huidige tekstvoorstel van de Terugkeerrichtlijn de mogelijkheid is opgenomen vreemdelingen die niet rechtmatig in een lidstaat verblijven en een gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid, in bewaring worden gesteld om hun uitzetting voor te bereiden. Kunt u het «gevaar voor de openbare orde en nationale veiligheid» nader duiden? Kunnen alle niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen die een misdrijf hebben gepleegd op grond van de herziene Terugkeerrichtlijn in vreemdelingendetentie worden geplaatst? Zo nee, waarom niet? Was dit niet de inzet van het kabinet?

Het is de aan het woord zijnde leden een doorn in het oog dat in het nieuwe tekstvoorstel van de Terugkeerrichtlijn, detentie nog steeds gekoppeld moet zijn aan een terugkeerproces. Wat deze leden betreft hebben illegalen altijd de mogelijkheid, al dan niet zelfstandig, terug te keren naar hun land van herkomst of een veilig derde land. Deelt u deze mening? Zo ja, Waarom wordt dan geaccepteerd dat vreemdelingen, die hun terugkeerproces traineren, bijvoorbeeld door identiteitspapieren zoek te maken, waardoor geen zicht is op uitzetting, gewoon weer vrij in onze samenleving rond kunnen lopen? De leden van de PVV-fractie vragen tot welke resultaten de 140 miljoen euro die de EU heeft betaald om het aantal illegale oversteekpogingen vanuit Marokko omlaag te brengen tot nu toe heeft geleid? Als mogelijk punt staat de toetreding van Bulgarije en

Roemenië tot de Schengenzone geagendeerd. Kunt u garanderen dat deze corrupte landen nooit en te nimmer tot Schengen zullen worden toegelaten?

De leden van de CDA-fractie lezen dat op de geannoteerde agenda de Terugkeerrichtlijn besproken zal worden tijdens de aankomende JBZ-raad. Deze leden merken op dat er geen overeenstemming is bereikt over het invoeren van een grensprocedure en dat dit onderwerp daarom als gedeeltelijke algemene oriëntatie geagendeerd staat. Kunt u uiteenzetten waarover precies geen overeenstemming bereikt kan worden, waar liggen de blijkbaar onoverkomelijke geschillen? Deze leden lezen dat er sprake is van een aantal precaire compromissen voor wat betreft artikelen over rechtsmiddelen, bewaring en risico op onderduiken en dat deze compromissen kwetsbaar zijn bij het trachten te bereiken van overeenstemming. Kunt u aangeven of dit tevens opgaat voor het voorstel een detentiegrond te introduceren voor «vreemdelingen die niet rechtmatig in een lidstaat verblijven en een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid»? Kan het krachtenveld binnen de EU omtrent deze detentiegrond uiteenzetten?

De leden van de CDA-fractie lezen in «A renewed European Agenda on Migration» van het Ministerie van Buitenlandse zaken dat het kabinet wilt inzetten op het voorkomen van «last minute appeals or new asylum procedures». Zij delen deze stelling en vragen uiteen te zetten hoe u van plan bent dit te verwezenlijken en hoe u dit op EU niveau probeert te bewerkstelligen, bijvoorbeeld in de aankomende JBZ-raad? De leden van de CDA-fractie vragen of u bereid bent in de JBZ-raad te pleiten tot het eerder overgaan tot niet-vrijwillig vertrek, om zodoende de terugkeercijfers omhoog te krijgen? Bent u bereid deze optie bij aankomende JBZ-raad op tafel te leggen?

De leden van de D66-fractie constateren dat er nog discussie binnen de Raad is over de voorgestelde grensprocedures en vragen welke randvoorwaarden zijn verbonden aan de voorgestelde grensprocedures door de Europese Commissie? Hoe ziet de voorgestelde grensprocedure er nu uit en welke voor- en nadelen ziet u daarbij? Hoe kansrijk acht u de inzet van de Europese Commissie dat EU-lidstaten verplicht worden de grensprocedures uit te voeren? Wat bedoelt u precies met de wens tot meer flexibiliteit? Deze leden vragen waarom een geïndividualiseerde risicobeoordeling als het gaat om vreemdelingenbewaring een aanpassing betekent van het Nederlandse systeem? De leden van de D66-fractie zijn positief over het standpunt dat het Europese parlement heeft ingenomen ten opzichte van de terugkeerrichtlijn en vragen wat u vindt van dit standpunt, met name als het gaat om de versterking van rechtsbescherming en de belangen van het kind meer voorrang geven?

De leden van de GroenLinks-Fractie merken op dat u schrijft in uw appreciatie van de voorstellen van de Europese Commissie dat afspraken over ontscheping en terugkeer met Noord-Afrikaanse landen onontbeerlijk zijn voor een structurele oplossing. De leden van de GroenLinks-fractie vragen met welke Noord-Afrikaanse landen de Europese Commissie op korte termijn verwacht dergelijke afspraken te maken. Indien u ook constateert dat er momenteel geen enkel perspectief is op het maken van zulke afspraken, vragen deze leden aan te geven waarom de Europese Commissie het nodig acht dit steeds in de discussie te blijven brengen.

De leden van de GroenLinks-fractie merken op, dat u in heeft gezet en blijft inzetten op het verruimen van de gronden voor vreemdelingendetentie in de Terugkeerrichtlijn, «vooral voor criminele illegale vreemdelingen en overlastgevers». Deze leden zouden graag toegelicht krijgen in

welke specifieke situaties volgens u geen vreemdelingendetentie kan worden toegepast, terwijl dit in haar ogen wel zou moeten.

De leden van de GroenLinks-fractie lezen dat u zich bij de onderhandeling over de Terugkeerrichtlijn inzet voor ruimere detentiemogelijkheden om zo «een betere balans tussen individuele rechtsbescherming en een integer terugkeerproces» te realiseren. Deze leden krijgen graag nader toegelicht op welke wijze de individuele rechtsbescherming en een integer terugkeerproces strijdig met elkaar zouden zijn, en op basis van welke analyse u meent dat sprake is van disbalans.

In de geannoteerde agenda schrijft u dat er op het gebied van de Terugkeerrichtlijn sprake is van «een aantal preciaire compromissen voor wat betreft artikelen over rechtsmiddelen, bewaring en risico op onderduiken.» Deze leden zouden graag een nadere omschrijving ontvangen welke compromissen precies «precair» zijn, en wat de taxatie van de regering is over de kans dat deze compromissen staande blijven tijdens de onderhandeling met het nieuwe Europese parlement.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of het klopt dat Nederland zich verzet tegen het opnemen van criteria aan de hand waarvan individueel moet worden getoetst of er sprake is van onttrekkingsrisico voordat vreemdelingendetentie wordt opgelegd. Indien dit klopt, vragen deze leden dit nader te motiveren. Voorts vragen deze leden of hieruit afgeleid kan worden dat er voor het toepassen van vreemdelingendetentie in Nederland op het moment dus géén individuele risicobeoordeling wordt gemaakt.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen wat het doel is van het in de Terugkeerrichtlijn opgenomen minimum voor de maximumperiode voor vreemdelingendetentie. Indien u hier ook geen meerwaarde inziet, bent u dan bereid te bepleiten dat dit wordt geschrapt? Zo nee, waarom niet? De leden van de GroenLinks-fractie vragen of u bereid bent te bepleiten dat kinderen worden uitgezonderd van vreemdelingendetentie en zo nee, waarom niet.

De leden van de SP-fractie vragen hoe u aankijkt tegen de huidige stand van zaken als het gaat om de onderhandelingen en het voorlopig resultaat met betrekking tot de Terugkeerrichtlijn? Hoe verhoudt zich dit tot hetgeen de u heeft ingebracht in het overleg van 31 oktober 2018? Waar zitten de plussen en minnen wat u betreft? Gaat u ervoor zorgen dat kinderen niet in detentie worden geplaatst? En indien dit toch gebeurt, dat dit niet langer dan twee weken het geval zal zijn? Bent u van mening dat het voor een rechtvaardig asielbeleid belangrijk is tot overeenstemming te komen teneinde de grensprocedures te versnellen? Zou de wens voor meer flexibiliteit daaraan niet ondergeschikt moeten zijn?

De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat er geen overeenstemming is in de Raad over de grensprocedure. Deze leden zouden graag willen weten wat de meningsverschillen zijn op dit onderwerp en wat precies de Nederlandse positie is hierover. Zijn het juist de landen waar migranten en vluchtelingen het gebied van de Europese Unie binnenkomen die niet met het voorstel in kunnen stemmen en zo ja, wat zijn de bezwaren? Ook willen deze leden weten of de grensprocedure er feitelijk op neerkomt dat iedereen die asiel aanvraagt eerst een periode in detentie wordt genomen?

Wat de verruiming van de mogelijkheden betreft om detentie toe te passen voor vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf hebben en een gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid, kunnen

de leden van de ChristenUniefractie instemmen. Zij vragen echter wel hoe vastgesteld wordt of iemand aan een gevaar vormt voor de openbare orde of de nationale veiligheid. Zou aanvaarding van dit voorstel volgens u betekenen dat overlastgevendende asielzoekers zoals waar Nederland ook mee te kampen gemakkelijker in detentie genomen kunnen worden of zal dit in de praktijk toch lastig blijken?

Deze leden zouden graag willen weten wat precies bedoeld wordt met de verbreding van de definitie van terugkeer naar andere landen dan herkomst- of transitielanden. Deze leden hebben niet duidelijk voor ogen welke landen hiervoor in aanmerking zouden kunnen of willen komen. Kunt u uiteenzetten op wat voor situaties dit doelt en waarom dit een Nederlandse wens is? Welke waarborgen gelden hier en waar zijn die voor nodig?

Meerjarig financieel kader

De leden van de GroenLinks-fractie lezen in de geannoteerde agenda dat op 29 mei opnieuw in de Coreper gesproken is over het compromisvoorstel voor het Asiel en Migratiefonds (AMF). Deze leden vragen u te beschrijven wat de uitkomst van deze bespreking in Coreper is. Ten aanzien van de discussie over het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer en het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visa, het AMF en het Intern Veiligheidsfonds (ISF) vragen de voorgenoemde leden een nadere beschouwing over de subsidiariteit. Zo vragen zij of nader gemotiveerd kan worden waarom het een meerwaarde heeft om voor het ISF, een EU-budget te creëren wat vervolgens weer grotendeels terugvloeit naar de EU-lidstaten. Bent u voornemens zich tegen de afzonderlijke voorstellen, zoals het BMVI, het AMF en het ISF, te keren zolang geen akkoord is bereikt over de totale omvang van het MFK?

Gemeenschappelijk Europees asielstelsel

De leden van de Groenlinks-fractie zijn blij te kunnen constateren dat, in ieder geval bij de Europese Commissie, nog ambitie bestaat om een gemeenschappelijk Europees asielbeleid van de grond te doen komen. Zij vragen de regering concreet uiteen te zetten wat zij voornemens is te doen teneinde ervoor te zorgen dat deze ambitie ook door de nieuw samen te stellen Europese Commissie zal worden gedragen.

De leden van de SP-fractie vragen of u een stand van zaken kunt geven over de onderhandelingen met betrekking tot de procedureverordening? Het uitblijven van overeenstemming over het gemeenschappelijk Europees asielbeleid, lijkt ondanks de Europese verkiezingen onveranderd. Hoe kijkt u hier tegenaan? Is er enig uitzicht op een doorbraak in de nabije toekomst? De migratie van (kansloze) asielzoekers tussen Schengenlanden neemt niet af. Er blijven ook veel veiligelanders naar Nederland komen. Wanneer gaat u opnieuw grenscontroles invoeren, zoals de premier aankondigde in Nieuwsuur van 16 mei 2019? Als Oost-Europese landen medewerking blijven weigeren aan beleid rond een eerlijke verdeling van vluchtelingen, is verwijdering van deze landen uit de Schengenzone dan een denkbare sanctie? Wanneer gaat u daaraan werken? Zo nee, welke andere sancties gaat u nemen teneinde medewerking van deze landen te bereiken?

Discussiestuk Roemeens EU-voorzitterschap over toekomst migratiebeleid

De leden van de VVD-fractie vragen of u kunt aangeven wat de komende periode, nu de EP verkiezingen achter de rug zijn, de strategische inzet

van Nederland zal zijn op het asiel- en migratieterrein in de EU, of op welke termijn kunt u hierover een visie naar de Kamer sturen? Welke kansen ziet u om het Nederlandse idee van een mogelijk kleinere Schengenzone met lidstaten die constructieve afspraken maken over oa. een strenge asielprocedure, naleven van Dublin, en verantwoordelijkheid voor opvang, in de praktijk te brengen? Welke lidstaten zouden zich bij een dergelijk initiatief willen aansluiten? Welke ruimte ziet u voor bilaterale afspraken met derde landen over terugkeer, zoals sommige EU-lidstaten nu al doen (bijv. Spanje met Marokko)? Welke drukmiddelen overweegt u verder nog in te zetten richting derde landen? De concept terugkeerrichtlijn spreekt van de mogelijkheid om in EU verband een restrictieve toepassing van de Visum code te hanteren richting een derde land dat niet meewerkt. Is dat ook de inzet van Nederland en wat is daarnaast nog mogelijk, in het diplomatieke verkeer dan wel anderszins?

De leden van de D66-fractie vinden de suggestie voor meer mogelijkheden tot legale migratie interessant en vragen hoe u dit voorstel van het Roemeens voorzitterschap beoordeelt? Bent u bereid, mocht u dat nog niet van plan zijn, de kabinetsappreciatie van de recente rapporten over legale migratie van de Europese Commissie die u aan de Commissie toestuurt, ook met de Kamer te delen?

Nederlandse inzet in Europese grens- en kustwacht in 2019

De leden van de CDA-fractie lezen dat aan de ene kant de Koninklijke Marechaussee (KMar) moeite heeft haar capaciteit te laten groeien naar het gewenste niveau en aan de andere kant Nederland personeel en/of materieel zal leveren voor eventuele ad hoc uitvragen die Frontex in de loop van het jaar kan doen. Deze leden zouden het zeer onwenselijk vinden als een uitvraag van Frontex ten koste kan gaan van nationale prioriteiten of capaciteiten op het gebied van personeel en materieel. Kunt u uitleggen hoe deze afweging gemaakt zal worden bij een ad hoc uitvraag van Frontex? Kunt u aangeven of nationale prioriteiten niet ten koste zullen gaan van een eventuele uitvraag van Frontex? Is Nederland bereid een eventueel verzoek van Frontex te weigeren indien dit ten koste zal gaan van Nationale prioriteiten?

De leden van de CDA-fractie vragen of de KMar bij de noodzakelijke maatregelen om haar capaciteit op orde te krijgen, de motie Van Dam c.s. over gezamenlijke werving en selectie door veiligheidsdiensten in ogenschouw heeft? Hoe geeft de KMar opvolging aan deze motie?

De leden van de CDA-fractie vragen hoe Frontex de bewaking van de buitengrenzen vorm gaat geven als de daadwerkelijke inzet van het korps vraag gestuurd zal plaatsvinden, waarbij de nationale taken niet in het gedrang zullen komen? Welke taken gaat Frontex dan uitvoeren? Wat gaat Frontex doen bij landen die niet in staat zijn hun nationale taken uit te voeren? Kunt u uiteenzetten welke procedures er mogelijk zijn wat betreft de bewaking van de gemeenschappelijke buitengrens indien de nationale lidstaten niet in staat zijn hun taken uit te voeren en dat dit substantiële gevolgen heeft voor irreguliere migratiestromen die de Schengenzone binnenkomen?

Ontwikkelingen Libië

De leden van de VVD-fractie betreuren het feit dat de NGO Sea Watch haar activiteiten weer heeft hervat en daarmee mogelijk mensensmokkel in de hand werkt. Bent u bereid met uw collega's te bespreken welke maatregelen er mogelijk zijn tegen NGO's die, in de territoriale wateren en in de

search and rescue zone van landen, migranten uit bootjes halen en naar het vaste Europese land brengen? Bent u bereid op Europees niveau de suggestie op te werpen het aanzetten tot mensensmokkel, ook zonder dat dit gepaard gaat met financieel gewin voor de NGO in kwestie, strafbaar te stellen? Hoe beoordeelt u de situatie in Libië en het effect daarvan op de afspraken met de Libische autoriteiten over de grens- en kustwacht aldaar, het terugsturen van irreguliere migranten en het daarmee voorkomen dat duizenden mensen de gevaarlijke oversteek over de Middellandse zee proberen te maken? Kunt u bevestigen dat Nederland niet meer vluchtelingen naar Nederland zal halen dan de jaarlijks afgesproken 500 via de UNHCR? Kunt u aangeven welke mogelijkheden er zijn en welke inzet de EU momenteel pleegt voor evacuatie vanuit de Libische detentiecentra naar opvang in de regio en terugkeer naar het land van herkomst? Bent u bereid het principe van more for more en less for less te bepleiten ten aanzien van landen die hun onderdanen uit Libië niet willen terugnemen? Welke rol speelt de Europese Grens- en Kustwacht nu en mogelijk in de toekomst als een verdere escalatie in Libië ertoe zou leiden dat de Libische grens- en kustbewaking haar werk niet meer goed kan doen?

De leden van de D66-fractie maken zich ernstige zorgen over het oploeiende geweld in Libië. Verschillende media schrijven over 1500 tot meer dan 3000 vastzittende migranten in detentiecentra die in levensgevaar verkeren door het oploeiende geweld. Deze leden vragen u met klem zich ervoor in te zetten dat deze mensen geëvacueerd worden. Hoe monitort u de huidige situatie in Libië en dan met name rondom Tripoli? Hoe beoordeelt u de oproep van de UNHCR met betrekking tot de evacuatie van migranten uit de detentiecentra? In hoeverre heeft u contact met uw ambtsgenoten over de situatie en worden er (samen) acties ondernomen? Kunt u bevestigen dat 27% van de migranten in de detentiecentra minderjarig is? Welke oplossingen ziet u om met name deze minderjarige migranten zo snel mogelijk te evacueren? Tevens vragen de leden van de D66-fractie of het oploeiende geweld in Libië nog bepaalde gevolgen voor de Europese steun aan de Libische kustwacht heeft, en zo ja, welke? In hoeverre kunnen de activiteiten van de Libische kustwacht nog voldoende gemonitord worden en door wie?

De leden van de GroenLinks-fractie lezen in het verslag dat de humanitaire noodsituatie in Libië is besproken. Deze leden zijn van mening dat het de verantwoordelijkheid van de internationale gemeenschap is, en in het bijzonder die van de EU vanwege het terugduwen van migranten, om migranten uit de Libische kampen te evacueren, zeker nu een aantal van deze kampen op of rond de frontlinie van de burgeroorlog in Libië liggen. Deze leden vragen de regering of zij bereid is tijdens de JBZ-raad te bepleiten dat EU-lidstaten, in navolging van Duitsland, Italië en Zwitserland, de evacuatie van migranten uit deze kampen ondersteunen door voor een aantal van hen hervestiging in de EU mogelijk te maken, waaronder ook in Nederland.

De leden van de SP-fractie maken zich ernstige zorgen over de situatie in Libië en de detentiecentra waar vluchtelingen belanden. Hoe staat het met de belofte van de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking om de detentiecentra te sluiten? Kunt u een beschrijving geven van de actuele situatie? De meest kwetsbare vluchtelingen hebben dringend bescherming nodig. Deelt u de mening dat het terugsturen van vluchtelingen naar Libië door de Libische kustwacht zeer onverantwoord is? Zo ja, wilt u de Europese steun aan de Libische kustwacht heroverwegen? Op welke manier kunnen vluchtelingen vanuit Libië asiel aanvragen in Europa? Bent u bereid zich in Europees verband in te spannen voor een veilige route door middel van hervestiging? Wat is de

stand van zaken met betrekking tot hervestiging vanuit Niger? Hoeveel kwetsbare vluchtelingen is bent u bereid in Nederland op te vangen?

Ten aanzien van de situatie in Libië wordt in het verslag van de laatste Raad algemene Zaken vermeld dat de Europese Commissie onmiddellijke actie vereist op de verbetering van de omstandigheden in Libië. Het systeem van detentiecentra moet uiteindelijk beëindigd worden. Inmiddels is er een oorlog en hebben de migranten in de centra ook te maken met beschietingen en gedwongen inzet in de strijd. De leden van de ChristenUnie-fractie willen weten in hoeverre hij het verantwoord acht dat de Europese Unie samenwerkt met de Libische kustwacht die immers bootvluchtelingen terugbrengt naar dergelijke centra?

Appreciatie Commissiemededeling over voortgang Europese Migratieagenda (verslag JBZ-raad 7 en 8 maart)

De leden van de GroenLinks-fractie lezen dat de regering blij is dat de Europese Commissie voor Griekenland blijft vasthouden aan een oplossing waarbij Griekenland de volledige verantwoordelijkheid heeft en slechts wordt ondersteund door andere EU-lidstaten. Deze leden constateren dat deze strategie nu al drie jaar is ingezet, en dat hiermee nog steeds niet is bereikt dat migranten in Griekenland op een menswaardige wijze worden opgevangen. Deze leden vragen welke conclusie u trekt nu deze gevolgde lijn niet tot verbetering leidt.

De leden van de GroenLinks-fractie lezen dat u inmiddels bereid bent afspraken over herplaatsing binnen de EU (binnen het kader van Dublin IV) te maken waarbij niet alle, maar in plaats daarvan een substantieel aantal EU-lidstaten, bereid zijn om deel te nemen. Deze leden pleiten al langer voor het doorbreken van de impasse door een coalition of the willing te vormen, en verwelkomen dit initiatief. Deze leden vragen welke concrete stappen u voornemens bent te zetten teneinde dit van de grond te doen komen.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn blij dat er op het dossier van de gemeenschappelijke Europese Grens- en Kustwacht (EGKW) vorderingen worden gemaakt. Evenwel zijn deze leden bezorgd dat de EGKW bij kan dragen aan grensbeheer dat niet voldoet aan de Europese normen, indien de EGKW in landen wordt ingezet die de bescherming van migranten onvoldoende waarborgen, zoals Hongarije. Deze leden vragen op welke wijze wordt gewaarborgd dat de EGKW nooit op deze wijze zal bijdragen aan het schenden van Europees recht, of het VN-vluchtelingenverdrag.

De leden van de GroenLinks-fractie delen uw constatering dat het nakomen van de toegezegde inspanningen op hervestiging van groot belang is voor de geloofwaardigheid van de EU in de samenwerking met derde landen. Deze leden zijn verheugd dat u zich zal inzetten de EU-toezeggingen zoveel mogelijk te vervullen voor 31 oktober van dit jaar. Deze leden vragen u de actuele stand van de vervulling per lidstaat inzichtelijk te maken.

Met betrekking tot geloofwaardigheid op het gebied van hervestiging brengen de leden van de GroenLinks-fractie ook graag hun teleurstelling over het verlagen van het UNHCR-quotum naar 500 vluchtelingen door Nederland in herinnering. Deze leden vinden het bovendien onduidelijk welke hervestigingsprogramma's nu precies onder dit quotum worden geschaard. Deze leden vragen of u bereid bent bij de reguliere rapportages over de vreemdelingenketen verslag te doen van het aantal selecties en aankomsten, en op basis van welke programma's deze hervestigingen hebben plaatsgevonden.

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat u vrij zuinig reageert op het plan van de Europese Commissie om veilige en legale migratiekanalen te verbeteren. Deze leden vragen of u, los van de door de Commissie voorgestelde fitnesscheck van bestaand beleid, zelf ideeën heeft over het verbeteren van veilige en legale migratiemogelijkheden, en zo ja, welke. De regering schrijft dat Nederland, samen met een groeiend deel van de EU-lidstaten, voorstander is van een akkoord op een deel van het GEAS-pakket. Ten tijde van de vorige JBZ-raad was de intentie nog dit voor de verkiezing van het nieuwe Europees parlement te sluiten. Zij constateren dat dit niet is gelukt. Welke stappen gaat u zetten teneinde de steun voor een deelakkoord te bevorderen. De leden van de GroenLinks-fractie lezen verder in het verslag dat wederom is gesproken over samenwerking tussen de EU en Noord-Afrikaanse landen op het gebied van migratie, en dat hier Marokko en Tunesië wederom als belangrijke landen zijn genoemd. Deze leden zien echter niet terug in het verslag wat de uitkomsten van deze bespreking waren. Deze leden vragen dit toe te lichten. De leden van de GroenLinks-fractie lezen in het verslag dat de EU € 140 miljoen beschikbaar heeft gesteld om de illegale vertrekken vanuit Marokko omlaag te brengen. Deze leden vragen hoe dit geldt precies wordt besteed.

De leden van de SP-fractie maken zich onverminderd zorgen over de situatie in Griekenland, in het bijzonder op de eilanden. Duizenden mensen zitten daar vast in kampen onder erbarmelijke omstandigheden. Kunt u een actuele stand van zaken geven? Bent u bereid – zolang de situatie niet is verbeterd – geen mensen terug te sturen naar Griekenland? Zo nee, bent u op zijn minst bereid een uitzetstop in te voeren voor kwetsbare mensen, zoals gezinnen met jonge kinderen?

De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat u herplaatsing van asielzoekers bepleit in Europa uit de landen van eerste opvang alleen wanneer er sprake is van «disproportionele migratiedruk». Deze leden vragen in hoeverre dit standpunt op de instemming van de landen die dit betreft kan rekenen. Deelt u de mening dat het consequenter zou zijn om een permanent systeem van herplaatsing te aangezien deze landen per definitie met een disproportionele migratiedruk te maken hebben? Bent u het eens dat dit de kans op feitelijke medewerking aan het Dublin-systeem door deze landen zou vergroten?

De leden van de ChristenUniefractie lezen dat Nederland pleit voor verdere harmonisatie van procedures en procedures en opvangfaciliteiten in de EU-lidstaten. Deze leden vragen u een duidelijk overzicht van de feitelijke verschillen in procedures en vooral van de opvangfaciliteiten. Bent u eventueel bereid onderzoek te doen teneinde deze verschillen helder in beeld te krijgen? In «A renewed European agenda on migration» schrijft u dat een «mutual lack of trust in respective asylum systems of Member States» een obstakel is om het Schengensysteem weer volledig te laten functioneren. Deelt u de mening, gegeven dit wederzijdse gebrek aan vertrouwen, dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel waar de Dublin-overeenkomst vanuit gaat, niet meer geldt? Er is sprake van bilaterale afspraken tussen EU-lidstaten en derde landen over migratie. Kunt u opnoemen welke afspraken er allemaal zijn en of deze de mogelijkheden tot het maken van EU-brede afspraken met derde landen beïnvloeden? De leden van de ChristenUnie-fractie willen weten hoe u denkt over het pakket van 140 miljoen dat de Europese Commissie voorstelt voor Marokko. Dit zou ter versterking van het grensmanagement zijn en zelfs voor begrotingssteun. Acht u begrotingssteun een verstandig instrument? Verwacht u dat het probleem dat Marokko geen mensen terugneemt, zoals bijvoorbeeld overlastgevend asielzoekers waar we in

Nederland ook mee te maken hebben, als gevolg van dit pakket tot het verleden behoort?

Overig

De leden van de CDA-fractie zijn zeer ontzet over de berichtgeving dat 1600 asielkinderen sinds 2015 verdwenen zijn uit de asielopvang. Zij vragen u of wilt nagaan of deze problemen tevens in andere EU-lidstaten spelen en bereid is dit in de aankomende JBZ-raad aan te kaarten? Zijn hier oplossingen voor te vinden op EU-niveau?

De leden van de CDA-fractie zijn verheugd te lezen dat de regering een brief naar de Europese Commissie heeft gestuurd over het mogelijk instellen van een visumplicht voor Albaniërs. Bent u van plan dit ter sprake te brengen bij aankomende JBZ-raad?

De leden van de SP-fractie zijn geen voorstander van toegang van Bulgarije en Roemenië tot de Schengenzone. Mogen zij er vanuit gaan dat u zich luid en duidelijk blijft verzetten tegen de toetreding van Bulgarije en Roemenië tot de Schengenzone? Dit gezien de situatie in beide landen (corruptie, zwakke rechtstaat), maar ook vanwege de problemen die op dit moment de huidige Schengenzone beheersen? Graag ontvangen zij een update.